

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Revize akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy

(COM(2022) 581 final)

(2023/C 184/14)

Zpravodajka: **Ozlem YILDIRIM**

Spoluzpravodaj: **Cillian LOHAN**

Žádosti o vypracování stanoviska	Evropská komise, 25. 11. 2022
Právní základ	článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato v sekci	9. 3. 2023
Přijato na plenárním zasedání	22. 3. 2023
Plenární zasedání č.	577
Výsledek hlasování	
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	152/0/1

1. Závěry a doporučení

1.1 Revidovaný akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy obsahuje řadu správných aspektů, díky nimž by mohl být úspěšný. Čtyři priority a jejich cíle jsou dobře koncipovány a oproti předchozí verzi představují zlepšení. EHSV má však obavy ohledně zdrojů, které budou přiděleny na provádění plánu na úrovni jednotlivých států, a ohledně toho, zda tyto prostředky budou dostatečné či nikoli. Jejich nedostatek by totiž mohl vést k neúspěchu plánu, jako tomu bylo v případě plánu předchozího.

1.2 EHSV vítá skutečnost, že se Evropská komise zavázala poskytnout na omezení nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy dostatečné finanční a lidské zdroje tím, že tento druh obchodování zahrnula do fondů EU určených na: i) bezpečnost a organizovaný zločin; ii) životní prostředí a iii) mezinárodní spolupráci a partnerství. Prioritou by měl být zejména v rámci platformy EMPACT, Fondu pro vnitřní bezpečnost, programu LIFE, programu Interreg a Nástroje pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci.

1.3 Je však důležité se dohodnout na tom, že určité procento z těchto prostředků bude zcela věnováno na omezení nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, aby bylo zajištěno převzetí odpovědnosti za akční plán. Členské státy by se měly zavázat k poskytnutí dostatečných finančních prostředků na to, aby v jejich zemích byl vytvořen specializovaný personál za účelem boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Přidělené finanční prostředky by měly být vykazovány, monitorovány a hodnoceny v rámci provádění akčního plánu na vnitrostátní úrovni. Zdroje by měly zahrnovat vybavení i zaměstnance. Kromě toho by měly být vytvořeny kvalitní pracovní podmínky pro zaměstnance a mělo by být zaručeno plné právo na kolektivní vyjednávání a kariérní postup. To je klíčem k přilákání těch nejlepších jedinců a zachování vysoké míry motivace. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat otázkám týkajícím se zdraví, dobrých životních podmínek a osobní bezpečnosti.

1.4 Boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy by měl být součástí všech oblastí politiky na úrovni EU i členských států. Měla by existovat jednotná a minimální úroveň odborné přípravy pro všechny subjekty zapojené do předcházení nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a měly by být budovány uzpůsobené kapacity v závislosti na dovednostech požadovaných v různých oblastech, které mají vazby na nezákonný obchod s těmito druhy. Je třeba školit specializované jednotky nebo pracovníky z řad státních zástupců, soudců, celních úředníků, vnitrostátních orgánů úmluvy CITES a policejních orgánů, kteří by měli být s to odhalovat, stíhat a soudit trestné činy poškozující volně žijící a planě rostoucí druhy a zatýkat osoby zapojené do takové trestné činnosti.

1.5 Ve všech členských státech by měly být také vytvořeny jednotné struktury, které by podle doporučení EHSV měly mít podobu meziagenturních výborů a specializovaných jednotek nebo pracovníků vyškolených v oblasti boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. V těchto meziagenturních výborech by působili mj. zástupci specializovaných jednotek pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy.

Meziagenturní výbory by mohly být obzvláště užitečné při konzultacích s dalšími agenturami, které se zaměřují na jiné protiprávní činnosti, jako jsou finanční trestné činy a kyberkriminalita, a při organizování společných vyšetřování s těmito agenturami v rámci členských států. Tyto jiné protiprávní činnosti jsou obvykle spojeny s nezákonným obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy, neboť pachatelé organizované trestné činnosti mohou využívat své kanály pro jiné druhy trestné činnosti (např. obchod s drogami nebo praní peněz) k nezákonnému obchodování s produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů a také tak činí. Měly by být zřízeny zvláštní kanály pro komunikaci a spolupráci se sociálními partnery a občanskou společností.

1.6 Zahrnutí povinnosti náležité péče pro společnosti obchodující v EU – přijetím ambiciózní směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti – by mohlo společnosti motivovat v prvé řadě k obchodování s udržitelně lovenými volně žijícími a udržitelně sklizenými planě rostoucími druhy, odrazovat je od nezákonných činností a pomoci donucovacím orgánům odhalovat pachatele trestné činnosti.

1.7 EHSV je přesvědčen, že je důležité spolupracovat s hospodářskými odvětvími zapojenými do obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy s cílem snížit poptávku po produktech z volně žijících a planě rostoucích druhů v EU a omezit jejich nezákonný dovoz. V plánu je stanoven pořádkání tematických schůzek se skupinou EU pro vymáhání práva v oblasti obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy pro příslušné zástupce obchodu za účelem řešení konkrétních otázek (např. tradiční medicína, exotická zvířata v zájmovém chovu, odvětví luxusního zboží, lovecká turistika, dřevozpracující průmysl, odvětví rybolovu a obchodu s rybími produkty, doprava, kurýrní společnosti a obchodování na internetu). Klíčovým prvkem strategie by však měly být koordinované informační kampaně pro širokou veřejnost (konkrétně zaměřené na snížení poptávky). Při snižování poptávky by mohly hrát určitou roli také organizace občanské společnosti, mj. prostřednictvím zvyšování povědomí a provádění cílených kampaní na snižování poptávky v komunitách, které v EU patří mezi spotřebitele nelegálních produktů z volně žijících a planě rostoucích druhů.

1.8 EHSV vyzývá Komisi, aby zapojila vnitrostátní a nadnárodní donucovací orgány do zviditelňování prevence a stáhání obchodu s ohroženými druhy v rámci jejich komunikační činnosti v oblasti organizované trestné činnosti, a to jak v rámci stálých komunikačních nástrojů, tak prostřednictvím dočasných cílených kampaní.

1.9 V neposlední řadě je velmi důležité, aby Evropská komise vytvořila jasný a ambiciózní mechanismus monitorování a hodnocení, který by umožnil sledovat provádění akčního plánu a měřit jeho pokrok a úspěšnost s přihlédnutím k vnější činnosti EU související s bojem proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy (v souladu s prioritou 4).

2. Souvislosti

2.1 Nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy se stal jednou z nejvýnosnějších forem organizované trestné činnosti na světě, která podle odhadů Evropské komise dosahuje celosvětově objemu až 20 miliard eur⁽¹⁾ ročně. Nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy na celém světě v posledních letech exponenciálně roste, protože je považován za činnost s nízkým rizikem a vysokým výnosem.

2.2 Navzdory svému komplexnímu právnímu rámci pro ochranu volně žijících a planě rostoucích druhů je Evropská unie významným konečným trhem a platformou pro tranzit nezákonně obchodovaných volně žijících a planě rostoucích druhů. Význam EU jako trhu s nezákonně obchodovanými produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů je podrobně popsán ve výročních zprávách o velkém počtu případů zabavení, jejichž vypracování Evropská komise od roku 2011 každoročně požaduje.

2.3 Evropská komise si uvědomuje, že EU je významným trhem s produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů, a vyvinula nebývalé úsilí, aby zvýšila povědomí podniků, spotřebitelů a široké veřejnosti o znacích a rozsahu nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy v Evropě. V důsledku toho přijala Evropská komise v únoru 2016 akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy⁽²⁾, v němž je stanoven komplexní postup pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy v rámci EU a pro posílení úlohy EU v celosvětovém boji proti těmto nezákonným činnostem. Přestože se podařilo zviditelnit nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy jako prioritní problém, akční plán měl jen malý dopad na snížení poptávky. Organizace TRAFFIC⁽³⁾ vydala zprávu⁽⁴⁾ shrnující údaje o všech případech zabavení, které spadají do působnosti Úmluvy o obchodu s ohroženými druhy (CITES), za rok 2018. Z této zprávy vyplývá, že poptávka po volně žijících a planě rostoucích druzích v EU se od roku 2011, kdy byly shromážděny první údaje, nezměnila.

(1) https://ec.europa.eu/environment/cites/infographics_en.htm.

(2) https://ec.europa.eu/environment/cites/trafficking_en.htm.

(3) <https://www.traffic.org/>.

(4) <https://www.traffic.org/site/assets/files/12745/eu-seizures-report-2020-final-web.pdf>.

2.4 Nejnovější zpráva organizace TRAFFIC o případech zabavení v roce 2020 ⁽⁵⁾ odráží dopad, který měla na nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy pandemie COVID-19. Menší objem obchodu vyvolaný narušením letecké dopravy, obchodních operací a dalších rozhraní pro přepravu nebo prodej zboží v souvislosti s onemocněním COVID-19 pravděpodobně přispěl k poklesu nahlášených případů zabavení. V roce 2020 bylo v EU zaznamenáno výrazné snížení počtu případů zachycení, což však nemusí nutně naznačovat změnu v poptávce nebo v dynamice nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy.

2.5 Kromě toho, že je EU dovozním trhem, je také oblastí původu některých ohrožených druhů, jako je úhoř říční (*Anguilla anguilla*). Od roku 2016 do roku 2017 bylo zatčeno 48 osob a zabaveno 4 000 kg živých mladých úhořů v hodnotě přibližně 4 milionů eur. Navíc ne všechny nezákonně obchodované volně žijící a planě rostoucí druhy, které vstupují do Evropy, jsou určeny pro evropské trhy, protože EU často slouží jako zastávka. Donucovací orgány často zabavují luskouny, koničky mořské, slonovinu a žraločí ploutve směřující z Afriky do Asie.

3. Obecné připomínky

3.1 EU musí zůstat ostražitá a znásobit své úsilí o zastavení a zvrácení nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Tento výnosný obchod nejenže ohrožuje lidské zdraví, neboť je spojen s rizikem přenosu zoonóz, ale také přímo podkopává politiky EU na podporu udržitelného rozvoje na celém světě, zejména cíle udržitelného rozvoje týkající se ochrany celosvětové biologické rozmanitosti a ekosystémů ⁽⁶⁾, jakož i úsilí o posílení řádné správy věcí veřejných a řešení nerovných podmínek.

3.2 Nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy dnes nejenže přivádí řadu druhů (včetně některých symbolických druhů) na pokraj vyhynutí, ale také brání udržitelnému hospodářskému rozvoji ⁽⁷⁾. Stručně řečeno, akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy musí být dobře prováděn, aby byly plněny mezinárodní dohody EU v oblasti životního prostředí, zejména CITES a Úmluva o biologické rozmanitosti. EHSV však vybízí Evropskou komisi, aby šla nad rámec těchto mezinárodních dohod s cílem zlepšit ochranu volně žijících a planě rostoucích druhů v EU a omezit nezákonný obchod s nimi, což by mělo přínos nejen pro EU, ale i pro celý svět. Nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy je jednou z hlavních příčin úbytku biologické rozmanitosti, který má nejenom za následek vymírání mnoha druhů, ale také přispívá ke změně klimatu tím, že podněcuje nezákonné kácení stromů, jejichž existence má rozhodující význam pro ukládání uhlíku.

3.3 Stejně důležité je zastavit nadnárodní organizovanou trestnou činnost a její fatální důsledky. Podle zprávy Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) a Interpolu vzrostl podíl trestné činnosti proti životnímu prostředí o 26 % ⁽⁸⁾. To zahrnuje i nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy a představuje hrozbu pro mír, bezpečnost a právní stát a často se snoubí s dalšími závažnými trestnými činy, jako je korupce, kyberkriminalita a finanční trestná činnost. V některých afrických regionech například nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy ohrožuje národní bezpečnost. V této souvislosti je třeba zmínit i vraždy a atentáty, protože osoby odpovědné za ochranu ohrožených druhů jsou reálně ohroženy na životě a za své nasazení platí vysokou cenu. Nadace Thin Green Line zjistila, že v letech 2009 až 2016 bylo nahlášeno 595 úmrtí správců parku zabitých pytláky. Stovky dalších bezejmenných správců parku byly zabitы také v rozvojových zemích, tyto případy však nebyly nahlášeny. V roce 2017 bylo nahlášeno více než 100 zabitých správců parku a rok 2018 směřoval ke stejnému číslu, neboť docházelo téměř ke dvěma úmrtím týdně ⁽⁹⁾.

3.4 EHSV vítá revizi akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a rozhodnutí Evropské komise zařadit tento nezákonný obchod mezi své prioritní činnosti. EHSV souhlasí se závěry Evropské komise ohledně předcházejícího akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, tj. že v mnoha členských státech a zemích mimo EU je i nadále velkým problémem nedostatek specializovaných pracovníků a zdrojů a nedostatečná odborná příprava. Je také velmi důležité zlepšit spolupráci: i) v rámci členských států EU, ii) mezi členskými státy EU navzájem, iii) mezi členskými státy EU a zeměmi, které nejsou členy EU, a iv) se zainteresovanými stranami a občanskou společností. Kromě toho by se mělo přijmout více opatření v zájmu zajištění digitální sledovatelnosti a digitální spolupráce mezi orgány.

⁽⁵⁾ https://www.traffic.org/site/assets/files/17391/2020_eu_seizures_report_final.pdf.

⁽⁶⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/biodiversityandecosystems>.

⁽⁷⁾ Výňatek ze závěrů analýzy Evropské komise: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016SC0038>.

⁽⁸⁾ Zpráva Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) a Interpolu, Value of Environmental Crime up 26% (Podíl trestné činnosti proti životnímu prostředí vzrostl o 26 %).

⁽⁹⁾ <https://globalconservation.org/news/over-one-thousand-park-rangers-die-10-years-protecting-our-parks/>.

3.5 EHSV vítá skutečnost, že Evropská komise propojila s akčním plánem EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy revizi směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí. EHSV se však obává, že směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí nebude schopna zajistit účinné a odrazující sankce za nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Dne 9. prosince 2022 přijala Rada postoj k této problematice a výrazně snížila tresty pro fyzické osoby a zároveň zmírnila cíle v oblasti harmonizace sankcí pro právnické osoby. Úrovně navrhované Radou jsou příliš nízké na to, aby byly odrazující a účinné. Maximální výše pokuty by neměla být nižší než 15 % celkového celosvětového obrátu právnické osoby, což je mnohem více než 5 % nebo 3 %, které Rada přijala. EHSV je přesvědčen, že ambiciózní směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí má zásadní význam pro úspěšné uskutečnění akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Akční plán by měl výslovně zmiňovat oznamovatele a další obránce lidských práv v oblasti životního prostředí jako důležité subjekty zainteresované do jeho vypracování a provádění na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, neboť hrají klíčovou úlohu při odhalování případů porušování právních předpisů v oblasti životního prostředí a při předcházení tomuto porušování. Tyto osoby by rovněž měly být chráněny před zastrašováním nebo soudními spory, když oznamují nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy nebo pomáhají při vyšetřování, jak je v současné době uvedeno ve směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí.

4.2 EHSV je přesvědčen, že je důležité spolupracovat s hospodářskými odvětvími zapojenými do obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy s cílem snížit v EU poptávku po produktech z těchto druhů, omezit nezákonný obchod s těmito druhy a zaručit, aby bylo veškeré obchodování s nimi legální a udržitelné. V plánu je stanoven pořádkání tematických schůzek se skupinou EU pro vymáhání práva v oblasti obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy pro příslušné zástupce obchodu za účelem řešení konkrétních otázek (např. tradiční medicína, exotická zvířata v zájmovém chovu, odvětví luxusního zboží, lovecká turistika, dřevozpracující průmysl, odvětví rybolovu a obchodu s rybími produkty, doprava, kurýrní společnosti a obchodování na internetu). Je však třeba více uznávat úlohu, kterou mohou hrát organizace občanské společnosti při podpoře úsilí v boji proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, a zohlednit ji v akčním plánu i po celou dobu jeho provádění (např. zvyšování povědomí a vedení kampaní za změnu chování). Informace, které EU poskytuje svým občanům o právních předpisech, rizicích a důsledcích obchodování s produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů a jejich používání, nejsou příliš rozšířené, avšak informace o postupech a používání tradiční medicíny (včetně využívání částí a derivátů z volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin k výrobě léčivých přípravků) jsou v celé EU velmi rozšířené. Tato praxe s sebou nese rizika pro uživatele (vzhledem k tomu, že některé léčivé přípravky nemají vědecky prokázaný přínos) a fatální důsledky pro volně žijící a planě rostoucí druhy, které jsou loveny a sbírány a s nimiž se obchoduje (urychluje se jejich vymírání). Díky větší prevenci u tohoto konkrétního tématu by EU mohla snížit nezákonný obchod s produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů každoročně až o 30 %, neboť toto číslo odpovídá podílu zabavených produktů z volně žijících a planě rostoucích druhů určených k léčebnému použití v EU⁽¹⁰⁾. V tomto smyslu by mohly být do přípravy veřejných kampaní na zvýšení povědomí o dané problematice zapojeny i EHSV a donucovací orgány.

4.3 EHSV doporučuje, aby přidělování jasné odpovědnosti za provádění opatření na vnitrostátní úrovni a zajišťování koordinace mezi příslušnými subjekty probíhalo ve všech členských státech jednotně. Budou-li poskytnuty možnosti, jako jsou ty, které jsou v plánu uvedeny pro účely zajištění koordinace (například: i) vytvořením meziagenturních výborů nebo memorand o porozumění; ii) přijetím vnitrostátních akčních plánů nebo iii) ustanovením vnitrostátního kontaktního místa), povede to k nejistotě, neboť členské státy si zvolí různé možnosti. Provádění akčního plánu napomůže vytvoření meziagenturních výborů na vnitrostátní úrovni, přičemž pro každý z nich bude určeno kontaktní místo.

4.4 Je zásadní, aby tyto meziagenturní výbory a specializovaní pracovníci nebo jednotky byli ve všech 27 členských státech školeni jednotným způsobem. To by usnadnilo spolupráci v rámci členských států i mezi nimi, neboť pracovníci budou reagovat, vyšetřovat a stíhat stejným způsobem. Spolupráci a koordinaci mezi členskými státy a se třetími zeměmi mimo EU by zlepšila také skutečnost, že každý meziagenturní výbor bude mít kontaktní místo. Zřízení kontaktního místa by zlepšilo spolupráci, neboť pro meziagenturní výbory a specializované pracovníky v členských státech je snazší a rychlejší vzájemně se kontaktovat, zejména v případě naléhavé potřeby v souvislosti s přeshraničním nezákonným obchodem. Kontaktní místa by mohla učinit spolupráci mezi členskými státy pružnější a rychlejší, aniž by byla závislá na mezinárodních orgánech, jako je Europol, pokud jde o lokálnější případy týkající se dvou zemí. Tyto skupiny by však mohly být ohroženy a mohly by se stát terčem organizované trestné činnosti. Podrobné informace o kontaktních místech by měly být omezeny na donucovací a justiční orgány, aby byla chráněna totožnost zaměstnanců.

⁽¹⁰⁾ Rada se dohodla na svém mandátu pro jednání o směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí – Rada (europa.eu).

4.5 V souvislosti s prováděním akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy členské státy EU uvedly, že kvůli nedostatku zdrojů a zaměstnanců je pro ně obtížné opatření prosazovat. Proto je důležité zajistit, aby se členské státy zavázaly vyčlenit na provádění nového akčního plánu EU na vnitrostátní úrovni dostatečné zdroje. Zdroje jsou důležité také k zajištění důstojných pracovních podmínek pro zaměstnance.

4.6 V textu by mělo být výslovně uvedeno, že se členské státy zavazují poskytnout dostatečné finanční prostředky na to, aby byl v jejich zemích vyškolen specializovaný personál za účelem boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Přidělené finanční prostředky by měly být vykazovány, monitorovány a hodnoceny v rámci provádění akčního plánu na vnitrostátní úrovni. Zdroje by měly zahrnovat nejen zaměstnance, ale i vybavení. Kromě toho by měly být vytvořeny kvalitní pracovní podmínky pro zaměstnance a mělo by být zaručeno plné právo na kolektivní vyjednávání a kariéerní postup. To je klíčem k přilákání těch nejlepších jedinců a zachování vysoké míry motivace. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat otázkám týkajícím se zdraví, dobrých životních podmínek a osobní bezpečnosti. Měla by existovat jednotná odborná příprava pro všechny subjekty zapojené do předcházení nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a ve všech členských státech by měly být vytvořeny jednotné struktury, které by podle doporučení EHSV měly mít podobu meziagenturních výborů a specializovaných jednotek nebo pracovníků vyškolených v oblasti boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy.

4.7 V akčním plánu je vyzdvížena úloha různých mezinárodních agentur a iniciativ, jako je platforma EMPACT, která je stěžejním nástrojem pro víceborovou a víceagenturní operativní spolupráci v boji proti organizované trestné činnosti na úrovni EU. Platforma EMPACT by mohla být hlavním nástrojem k provádění akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Například by mohla jednotným způsobem organizovat odbornou přípravu pro meziagenturní výbory a specializované pracovníky ve všech členských státech.

4.8 Do akčního plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy by mělo být zahrnuto předcházení nezákonnému lovu, zejména trofejnímu. Například v Karpatech jsou nelegálně loveni medvědi a pytláci dostávají nízké tresty, které nemají dostatečný odrazující účinek.

4.9 EHSV souhlasí s návrhem, aby platforma EMPACT koordinovala pravidelné společné operace zahrnující přeshraniční spolupráci členských států EU, Evropské komise (OLAF) a příslušných agentur EU, jako jsou Eurojust, Frontex, Europol a Evropská agentura pro kontrolu rybolovu. K zajištění účinné spolupráce má i v tomto ohledu zásadní význam řádné přidělování zdrojů na vnitrostátní úrovni.

4.10 Pokud jde o obchodní politiky a nástroje na podporu boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, EHSV vítá návrh, aby byly do budoucích dohod o volném obchodu zahrnuty ambiciózní závazky k boji proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. K omezení tohoto nezákonného obchodu to však stačit nebude. Úsilí EU o rozšíření příležitostí pro mezinárodní obchod a investice bude marné a kontraproduktivní, pokud EU urychleně nezaplní mezery v prosazování práva. Ke stejnému účelu by mohly sloužit i digitální pasy výrobků. Mohly by zvýšit sledovatelnost a transparentnost rizik v globálních dodavatelských řetězcích, podpořit společné mezinárodní kontrolní mechanismy a úsilí o prosazování práva a zajistit, aby občané a spotřebitelé měli stejnou úroveň informací o produktech, které kupují, bez ohledu na jejich původ.

V Bruselu dne 22. března 2023.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG